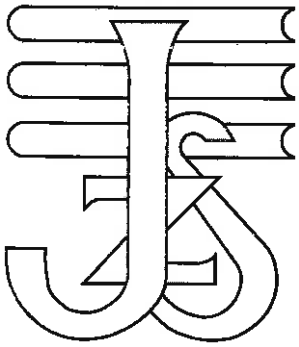

A Justh Zsigmond Városi Könyvtár Katalogizálási szabályzata

Készült: 2002. augusztus 16.

A Justh Zsigmond Városi Könyvtár 1995. január 1-től kezdte meg a TextLib könyvtári integrált rendszer alkalmazását, lezártuk a katalógusokat és megkezdődött a könyvtári dokumentumok adatbevitele. Először csak az új könyveket kezdtük beépíteni az adatbázisba, hogy a folyamatos előrehaladást így biztosítsuk, majd folyamatosan végeztük a retrospektív feldolgozást (honosítás). Pillanatnyilag a 110521 könyvtári egységből 61 525 van feldolgozva, amely a teljes szabadpolcos állományt jelenti.

Az adatrendszer logikai felépítése

A TextLib adatmodellje a relációs és a hálós szervezésű adatbázisok koncepciójának egyesítésén alapul. Több file-os felépítése lehetővé teszi, hogy a különböző típusú információkat tömören tároljuk. A gyors keresési táblázatok, az úgynevezett indexek gyakorlatilag nem korlátozott száma biztosítja, hogy az adatrendszert felkészítsük az igen hatékony és sokféle munkafolyamatot támogató feldolgozásra.
A rendszerben előforduló fogalmak definíciója és az alkalmazott fontosabb adatszerkezetek.

Dokumentum
A leírásban rendszeresen előforduló fogalom, amely azonban csak logikai fogalomként létezik. A rendszer azt tekinti dokumentumnak, amit kiadnak és úgy, abban a formában, ahogy kiadják. Ezek szerint dokumentum, pl. egy egykötetes vagy egy többkötetes könyv is.
Példány
A példány maga könyvkötet - vagy valami egyéb - amit kézbe lehet venni, amit tárolunk, kölcsönzünk stb. Ennek megfelelően van egyedi azonosítója és esetleg leltári száma, helyszáma, pillanatnyi helye stb. Mindig pontosan egy kötethez tartozik, annak egy fizikailag megtestesült formája.
Kötet
Egy (vagy több) kötet jelenti a dokumentum fizikai megjelenési formáját (ez nem egy valódi, fizikailag megfogható kötet, azt itt példánynak nevezzük). A rendszer kötet fogalma a könyvtárosi fogalomkörben az, ami a monografikus leírás tárgya.
Közös adatok
Csak többkötetes dokumentumok esetén értelmezett, és ilyenkor a dokumentum köteteinek közös adatait tartalmazza. A közös adatokhoz tehát mindig szükségképpen tartoznak kötetek. A közös adat is hivatkozhat művekre, de ez a hivatkozás itt sem kötelező.
Mű
A dokumentumból absztrakcióval (ahol az absztrakcióban figyelmen kívül hagyott adatok köre a felhasználó által önkényesen választható!) előállítható logikai objektum.
Sorozat
A sorozat dokumentumokat - s ezen keresztül műveket - fog egybe. Bizonyos tulajdonságai a műre, bizonyosak a dokumentumokra emlékeztetnek, sőt lehetnek a periodikáktól kölcsönzöttek is. Ilyen formában a sorozat tartalmazza a közös bibliográfiai adatokat (pl. sorozatszerkesztő), a közös kiadási adatokat (pl. kiadó), a következő dokumentum várható megjelenési dátumát.

Katalogizálás

Az automatizált könyvtár legfontosabb „része" az adatbázis. Általában minden integrált könyvtári rendszer mögé betöltenek valamilyen adatbázist, de ez még nem elégséges ahhoz, hogy a könyvek kölcsönzését megkezdhessük. Saját adatbázist kell létrehozni, amely a saját speciális adatainkat is tartalmazza úgy, mint leltári szám, raktári jelzet, állomány stb. Az adatbázis feldolgozottságát mindenki maga döntheti el, a TextLib-ben lehetőség van arra is, hogy bizonyos dokumentumokat analitikusan is feltárjuk, ha erre igény van. Ennek segítségével teljesebb lesz a tájékozottságunk saját állományunkról.

Honosítás

A TextLib adatbázisa az Új könyvek 1964-től 1996-ig feldolgozott tételeiből áll. Az adatbázisban szereplő kötetekhez hozzárendeljük a könyvtárban megtalálható művek leltári számát, vonalkód azonosítóját, kiegészítjük a kölcsönzési státuszával és állományával. Ekkor válik a kötetből példány, tehát ez a tulajdonképpeni saját adatbázis. Erre az adatbázisra épül az összes többi folyamat.

Adatbevitel

Az lenne a legteljesebb integráció, ha minden kiadásra kerülő könyv leírásait lehetőségünk lenne egy központi adatbázisból beemelni a saját rendszerünkbe, ekkor valósulna meg az egyszeri feldolgozás, többszöri felhasználás elve. Erre ma még nincs módunk, de nem elképzelhetetlen, hogy valamikor így kerülnek feldolgozásra a dokumentumok.
Ma arra sincs lehetőségünk, hogy az integrált rendszerünk frissítéseit megvárjuk, ezért magunk dolgozzuk fel a vásárolt dokumentumokat. Az új könyvek adatbevitellel kerülnek be a könyvtár adatbázisába. Alapjában véve ez hasonlít a korábbi feldolgozási formához, csak elektronikus környezetben más módon kerül erre sor. *(Könyv kötet beviteli űrlapja lásd az 1. sz. mellékletben.)*

Az adatbevitelt nagymértékben gyorsítja, az un. almezős szerkezet. Az almezős szerkezetek lehetővé teszik, hogy a beviteli adatlapon a tételhez egymással összefüggő adatokat rögzítsünk. Az almezős szerkezetek mindig ismétlődőek, vagyis a tételhez egy almezős szerkezetben több adatcsoportot is létrehozhatunk. Az almezős szerkezet használata nagyon hasonlít a hivatkozó mezőéhez azzal a különbséggel, hogy az almezős szerkezet esetében a rögzítést nem előzi meg keresés, mindig új adatlapot kell kitölteni a beszúrás parancs segítségével. Az almezős szerkezet nem helyezhető a zsákba

Dokumentumtípusok

A könyvtár adatbázisának alapdokumentuma a könyv. Manapság már egyre több információhordozót találunk könyvtárainkban.
A TextLib lehetőséget teremtett az alábbi dokumentumtípusok:

- **könyvek**
- **audiovizuális dokumentumok**
- **időszaki kiadványok**
- **térképek**
- **disszertációk**

minősítettünk olyan adatokat, amelyek nem azok. Ezért a közös adatok módosításával a korábbi kötet adatokat is megfelelően módosítani kell. Például az adott kötet feldolgozásakor derül ki, hogy bár a korábbi köteteknek azonos volt a szerzőségi közlése, ennél a kötetnél mások a résztvevők. Ilyenkor a közös adatok adatlapról át kell vinni a szerzőségi közlést a korábbi kötetek adatlapjára. Ne feledjük a kötet tételeket és a közös tételt is tárolni!
Minden olyan adatot rögzíteni kell, amely a többkötetes könyv minden egyes kötetére jellemző. Az egyes köteteket önállóan jellemző adatokat a kötet tételben tüntetjük fel. Például a közös adatok tételében adható meg a közös főcím, megjelenési adat, méret stb., a kötet adatok tételeiben adjuk meg az egyes kötetek saját címeit, szerzőségi adatait stb.

Kötet adat

A művek adatainak feldolgozása során van egy minimum adatmennyiség, amely mindenképpen szükséges az azonosíthatósághoz, ezeket a legfontosabb adatokat kötelezővé tették, ezek nélkül nem tárolható egy-egy bibliográfiai leírás (>)
A kötet adatbeviteli űrlapon található rekordok (adatlapját lásd. 2. sz. melléklet) a következők:
A formai feltárásnál a **címek**et nagyon részletesen kell bevinni, gyakorlatilag minden címvariációra lehetőséget biztosít a program.
Címek fajtái:

Főcím (>)
Alcím
Párhuzamos cím (hozzákapcsolható a párhuzamos szerzőségi közlés) (>)
Kreált cím
Címadat (egy szerző több műve szerepel egy kötetben)

A főcím kivételével valamennyi cím ismételhető mezővel ( ) rendelkezik. Mindezeken túl arra is lehetőség van, hogy a címsorokban magán a címen belül is kiemeljük, főcímmé minősítsünk szövegrészeket. A speciális karakterek képesek ezeket a megkülönböztetéseket értelmezni a program számára [cím]. Ebben a formában lehetséges a vagylagos címek leírása.

A cím szerinti keresés a leggyakoribb, ez az oka annak, hogy sokféle módon lehet a címeket feldolgozni, hiszen a visszakereshetőség a legfontosabb szempont. A rendszer csak a főcím jellegű címeket bontja fel szavas kereséshez. Ezekkel a módokkal mindenféle címvariáció szabványos leírása elkészíthető, mégpedig úgy, hogy a keresés maximálisan biztosítva legyen.
A **szerzőségi közlés** szöveges, ismétlődő mező, a szabványos leírás szerint rögzíthető, kivéve a mező ismétlés jelét ♦ tesszük ki és nem a ; -t. A szerzőségi közlés lehetővé teszi, hogy a dokumentumon szereplő szerzőségi adatok szabványosan kerüljenek felvételre.
Kiadásjelzés a hagyományos feldolgozásnak megfelelően szöveges mező, a szabványos rövidítésekkel.
Megjelenési adatok almezős szerkezetű, mind a kiadás helyét, mind a kiadót beszúrással emeljük be. Természetesen annak is megvan a technikája, ha az egységesített névvel nem egyezik meg a dokumentumon szereplő névalak. Az almezős szerkezet éppen az egységesítést segíti. A nem főforrásból származó adat a megfelelő mezőn kerül felvételre automatikusan [] zárójelbe kerül.
Megjelenés éve szöveges ismétlődő mező. Igazodik a szabványhoz, de nagyon kell figyelni, hogy szóközök, kötőjelek következetesen egyformák legyenek.

- **kotta**
- **kutatási jelentések**
- **szabadalom**
- **szabvány**
- **program, adatbázis**
- **kézirat**
- **egyéb dokumentumok**

állományba vételére.
Minden dokumentumtípus a saját szabványának megfelelő leírással kerül az adatbázisba. Gyakorlatilag ezzel valósul meg a teljes könyvtári állomány integritása, a keresés során dokumentumtípustól függetlenül képződik találati halmaz, amely a teljes könyvtári állományt magába foglalja.

Formai feltárás

A formai feltárás az **MSZ 3484** szabványnak megfelelően történik. A TextLib rendszerben az egykötetes könyvek **monografikus szintű**, a többkötetes könyvek **összefoglaló szintű**, valamint a kötetben megjelenő részlet - tanulmány - **analitikus szintű** leírására szolgáló beviteli adatlapok a főmenü "Bevitel" menüpontján keresztül érhetők el.
A könyv háromszintű adatlapja egymással szoros összefüggésben van:

- a könyv kötet adatlapról elérhető a
  közös adatok és a tanulmány adatlapja
- a könyv közös adatokból elérhető a
  könyv kötet adatlapja
- a tanulmány adatlapról elérhető a
  könyv kötet adatlap.

A feldolgozás során bármelyik szintet választjuk, mindenképpen ki kell tölteni a kötet adatlapot. Többkötetes könyvek esetén kezdhetjük a kötet adatoknál és a közös adatoknál is. Amennyiben a kötet adatokból indulunk ki a közös adatok után már több kötet nem fűzhető hozzá. A könyv kötet adatlapnál a könyv példány adatlapja szintén elérhető.

Közös adat
Hivatkozó, feltételesen kötelező mező. (Adatlapját lásd. 1. sz. melléklet)
A többkötetes könyvek kötetének feldolgozásakor kötelezően kitöltendő.
A kötetekhez tartozó közös adatok leírására szolgál, önálló könyvek esetében nem használható! A többkötetes könyv közös adatait tartalmazó tételre kell hivatkozni.

- Ha a megfelelő könyv közös adatok tétel az adatbázisban még nem szerepel, létre kell hozni.
- Ha a közös tételt nem a címe alapján keressük meg, a rendszer a kereséshez az adatbázisban tárolt összes rekord közül enged választani, de a keresés eredményét automatikusan a közös adatokra szűkíti. Ezért előfordulhat, hogy például a közös szerző alapján próbáljuk megtalálni a közös adatokat, s jóllehet a rendszer tárol tételeket az adott szerzőtől, mégis „Nincs találat" üzenetet küld, mert ettől a szerzőtől többkötetes könyv közös adataként nincs tétel nyilvántartva.

A kötethez rendelt közös adatokat akkor kell módosítani, ha az adott kötet feldolgozása során derül ki, hogy a korábbi kötetek feldolgozásakor közösnek

- A könyv megjelenési éve, ennek hiányában a szerzői jog, illetve a nyomtatás éve a szabvány előírásainak megfelelően rögzítendő.
- A nem főforrásból származó évszámot szögletes zárójelben, a szöveges betoldásokat rövidítve adjuk meg.

Pl.:

1993
[1992]
1929 [!1992]
[192?]
cop. 1995
1992 cop. 1964

Nyomtatás almezős szerkezet, mi nem használjuk, mert a raktári katalógusban sem szerepel mindenhol ez az adat. Egyetlen esetben kerül felvételre ez a mező, ha helytörténeti dokumentumról van szó, illetve a CD-ROM esetében szükséges a nyomtatás helyét kitölteni.
Fizikai jellemzők több elemből áll, szöveges mezők a szabványnak megfelelő kifejezésekkel, rövidítésekkel kerül be. Kivétel a melléklet, amely ebben az adatcsoportban szerepel és almezős szerkezetű. Amennyiben a melléklet önálló, érdemes információtartalommal és adatokkal rendelkezik, a „Dokumentum" mezőben beszúrással kerül az adatbázisba. Amennyiben a melléklet az eredeti dokumentum típusától eltérő, itt már az őt megillető dokumentumtípust kell választani. A melléklet mennyiségére és megnevezésére vonatkozó adatot minden esetben is ki kell tölteni.
Információhordozó szöveges mező, a nem papíralapú hordozón tárolt könyvek esetében kell a hordozó típusát megnevezni.

- *Braille*
- *CD ROM*
- *Film*
- *Géppel olvashatóadat*
- *Hangfelvétel*
- *Kép*
- *Mikroforma*
- *Multimédia*
- *Vetíthető kép*
- *Videofelvétel*
- *Kartográfiai dokumentum*
- *Elektronikus dokumentum.*

Márkanév szöveges ismétlődő mező. A nem papíralapú hordozón tárolt könyvek esetében a hordozó használatát befolyásoló különleges technikai rendszert, ill. az azt reprezentáló márkanevet lehet megadni.
Lejátszási idő a hangoskönyv lejátszásának időtartama.
Terjedelem Az oldalszámozás adatai a szabvány előírásai szerint rögzítendők. Az oldalszámozást jelölő kifejezést (oldal, pagina, lap, levél, fólió stb.) ponttal rövidítve közöljük. Az Magyar Nemzeti Bibliográfia gyakorlata alapján – az egységes adatkezelés érdekében – ajánlott az oldalszámozás megnevezésére a pagina, illetve a fólió szó rövidített formájának használata.
Pl.:

155, [3] p.
45 fol.

A könyvben található táblák számát a szabványnak megfelelően kell leírni.
Pl.:

16 t.
[8] t.fol.

Illusztráció szöveges mező. Ha a könyv illusztrált, ezt az „ill." rövidítéssel jelezzük.Az illusztrációkra vonatkozó kiegészítő adatok is itt adhatók meg:
Pl.:

ill., fotók

Melléklet almezős szerkezet.
A könyv mellékleteire vonatkozó adatokat rögzítjük, a szabvány utasításainak megfelelően.
Amennyiben a melléklet önálló, visszakeresésre érdemes információtartalommal és adatokkal rendelkezik, a **Dokumentum** mezőn keresztül önálló dokumentumként is leírható. A melléklet mennyiségére és megnevezésére vonatkozó adatot ez esetben is ki kell tölteni.
Az almezős szerkezetbe a **Melléklet** adatlap kitöltésével vihetünk be adatokat.

Sorozat almezős szerkezetű, a könyv sorozati adatait rögzítjük. Minden egyes sorozatról külön adatlapot kell kitölteni, annyit amennyiben a könyv megjelent.

Eredeti cím szöveges mező. Nem rögzítjük a mű eredeti címét, ha az megegyezik a mű címével vagy valamely párhuzamos címével.
Megjegyzés szöveges ismétlődő mező. Az itt rögzített kiegészítéseket visszakereshetővé tudjuk tenni, megfelelő jelek segítségével. Amennyiben egy könyvről nem készítünk analitikus leírást, ezen a helyen emelhetjük ki azokat a címeket, amelyek nem vehetők fel, mert esetleg nem szerepelnek a címoldalon pl.

gerinccím stb.. Egyéb megjegyzéseket is visszakereshetővé tehetünk a speciális karakterek variációival.
ISBN szöveges ismétlődő mező, a hibás ISBN számokat is fel kell tüntetni, ezek is visszakereshetőek lesznek.
Kötésmód választó mező, előre tárolt kötésmódokból lehet választani.
Lehetséges értékei:

egyéb
fűzött
kötött
vászon
fűzetlen
bársony
bőr
félvászon
papír
könyvtári kötés
műbőr
műanyag
nylon
selyem
velúr

Ár a szabványnak megfelelően.
A könyv beszerzési vagy leltári értéket képviselő árát a konkrét példány adatait tartalmazó **példány** tételben kell rögzíteni.
Többkötetes könyvek kötete esetében ide csak akkor rögzítünk adatot, ha az ár kötetenként adott.
Tankönyvazonosító szöveges mező. Tankönyvek vagy felsőoktatási jegyzetek esetében a kiadó által megadott raktári azonosító számot tárolhatjuk itt.
Analitika hivatkozó, ismétlődő mező.
Példányai hivatkozó ismétlődő mező. A könyv konkrét példányainak egyedi adatait tartalmazza.
Szakcsoport szöveges mező.
Cutter tematikus raktározáshoz kapcsolódó raktári jelzet.
Nyelv szöveges mező. A könyv nyelvére vonatkozó információ rögzíthető.
UK azonosító vagy **MNB azonosító** szám.
Kötésmód választható mező.

Besorolási adatok

Egységesített cím szöveges mező. Abban az esetben töltjük ki, ha a főcímtől eltérő címünk van, illetve, ha a TextLib alkalmazása mellett a hagyományos cédulakatalógusokat is építeni kívánjuk.
Szerzők hivatkozó, ismétlődő, kötelező mező. Alkotók, testületek vagy rendezvények tételeire – mint a könyv szerzőire – kell hivatkozni, a visszakereshetőség biztosítása, valamint a hagyományos cédulakatalógus továbbépítése érdekében.

Közreműködők almezős szerkezet. A könyv közreműködőinek adatait és funkciójukat kell megadni.

Rendszer megjegyzés szöveges, ismétlődő mező. Technikai célt szolgáló információk rögzítésére szolgál.

Tartalmi feltárás

A TextLib-ben a könyvek tartalmi feldolgozására több lehetőség kínálkozik. Egy könyv tételt több osztályozó és tárgyszórendszer alapján is feldolgozhatunk. Mind az ETO, mind a tezaurusz elemeit segédállományokban kezeli. A tartalmi feldolgozó munka során a könyv tétel megfelelő hivatkozó mezőiből a segédállományokban tárolt tételekre hivatkozhatunk.

A fenti tartalmi feldolgozó eszközök körét bővíti, hogy a **könyv** tételekhez az **Ismertetés/Kivonat** mezőben tetszőleges szöveget is megadhatunk. Ennek releváns szavai alapján a **könyv** tétel visszakereshető.

Egyetemes Tizedes Osztályozás

Az **ETO** almezős szerkezet. Egy adatlapra egy ETO jelzet rögzíthető. A „JELZET" –et egészében kiírjuk, majd egy „automatikus szétszedés"-sel elemeire bontódik.A jelzetekre történő felbontás hivatkozó, ismétlődő, kötelező mezőben történik.

Főtáblázati elemnek kell tekinteni a főtáblázati számhoz kapcsolódó korlátozottan közös alosztásokat és az általánosan közös alosztások közül azokat, amelyek önálló visszakeresési szempontként nem használatosak, valamint a nem ETO jelzettel

kifejezett egyedi közös alosztást a név szerinti alosztások kivételével. Az alosztások a hozzájuk tartozó főtáblázati számmal együtt képeznek önálló főtáblázati elemet. Amennyiben a jelzet olyan viszonyított főtáblázati számokat tartalmaz, amelyek együtt önálló fogalmat fejeznek ki, akkor az ilyen viszonyítást önálló főtáblázati számnak kell tekinteni.

A főtáblázati számon kívül az alábbi alosztásokat veszi külön elemnek: **földrajzi** alosztás, **formai** alosztás, **etnikai** alosztás, **nyelvi** alosztás, **kronológiai** alosztás, tárgyidő (az ETO kifejezéstől eltérő konkrét időpont), **névalosztás**. Mindegyike lehet összetett szerkezetű is, ami azt jelenti, hogy nem egy egyszerű ETO kódból álló kifejezés. Minden egyes külön kezelt jelzetre rá lehet keresni, akár az ETO számmal, akár a megnevezését az „osztályozás" mezőben.

A tételek szerkezete lehetővé teszi, hogy az ETO rendszer hierarchikus szerkezeti láncát beépítsük a TextLib-be. Az ETO kódokban alkalmazott lépcsőzetes tízes számrendszerű felépítést az alá- és fölérendeltségi hivatkozások tükrözik. Külön-külön, önálló hierarchikus struktúrában épülnek a főtáblázati számok, valamint a formai, földrajzi, etnikai és nyelvi általánosan közös alosztások. Az egyes ETO-tételek közötti, a hierarchián kívüli kapcsolatokat a „lásd még" mellérendelő utalásokkal teremthetjük meg.

Az ETO hierarchikus felépítése lehetőséget ad arra, hogy az alá- fölé rendelt fogalmak, illetve a fogalmak közötti kapcsolat adott esetben bővíthető és szűkíthető, ugyanakkor a kódok közötti eligazodás nehézkes és szaktudást kíván. A TextLib lehetőséget ad arra, hogy egy adott ETO kifejezést nyelvi elemekre bontva, mintegy természetes nyelvi keresést biztosít ezzel segítve a felhasználókat az egyszerűbb keresésben. Keresésnél nemcsak a jelzetre, hanem az ETO kód megnevezésére is kereshetünk, ami a szakkatalógus használatát, különösen az olvasók számára, megkönnyíti és leegyszerűsíti.

Gyorsítja és egyszerűsíti a feltárást az automatikus szétszedés, hiszen egy gombnyomással a megfelelő helyekre kerülnek a jelzetelemek.

ETO jelzet Szöveges, kötelező mező.

A teljes ETO jelzet rögzítésére szolgál. Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Főtáblázati elem Hivatkozó, ismétlődő, kötelező mező.

Az **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetben szereplő, a hivatalos ETO táblázat főtáblázati számot tartalmazó **ETO** tételekre kell hivatkozni.

Pl.:

741/744	Rajzművészet
741	Rajz általában
742	Távlat. Perspektíva

Főtáblázati elemnek kell tekinteni a főtáblázati számhoz kapcsolódó korlátozottan közös alosztásokat és az általánosan közös alosztások közül azokat, amelyek önálló visszakeresési szempontként nem használatosak, valamint a nem ETO jelzettel kifejezett egyedi közös alosztást a név szerinti alosztások kivételével. Az alosztások a hozzájuk tartozó főtáblázati számmal együtt képeznek önálló főtáblázati elemet.

Pl.:

7.036	Modern művészeti irányzatok
894.511-2	Magyar drámák
620.9.004.18	Energiatakarékosság
741-053.2	Gyermekrajz
523.45-87*3	A Jupiter 3. holdja
625.711(4)*E4	Az E4 autóúút építése

Ha a jelzet kiterjesztett főtáblázati számot tartalmaz és ez a hivatalos ETO táblázatokban nem szerepel, akkor a kiterjesztésben érintett összes azonos szintű főtáblázati számra hivatkozni kell.
Ha a jelzetben több főtáblázati szám is szerepel – viszonyítás – midegyikükre kell hivatkozni.

Amennyiben a jelzet olyan viszonyított főtáblázati számokat tartalmaz, amelyek együtt önálló fogalmat fejeznek ki, akkor az ilyen viszonyítást önálló főtáblázati számnak kell tekinteni.
Pl.: 165.0.001.572:681.3.01 Mesterséges intelligencia
Földrajzi alosztás Hivatkozó, ismétlődő mező.
Az **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetben szereplő – egy vagy több – földrajzi alosztás adataira kell hivatkozni.
Az összetett földrajzi alosztások nem bontandók tovább, egységes egészként kezelendők, a hozzájuk tartozó fogalommal együtt.
Pl.:

(494=40)	Svájc francia része
(7/8)	Amerika

Abban az esetben, ha a földrajzi helymeghatározás során az alosztáson belül összekötött jelzetelemek szerepelnek, külön-külön földrajzi alosztásokra kell hivatkozni.
Pl.: 63 (438+439) (438) (439)
Ha a földrajzi alosztást névalosztás és/vagy korlátozottan közös alosztás egészíti ki, akkor a teljes földrajzi alosztást – a névalosztással, illetve korlátozottan közös alosztással együtt – önálló földrajzi alosztásnak kell tekinteni.
Pl.:

(439Pécs)	Pécs
(439Pécs-194.2)	Pécs környéke

Formai alosztás Hivatkozó, ismétlődő mező.
A **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetben szereplő – egy vagy több – formai alosztás adataira kell hivatkozni.
Az összetett formai alosztások nem bontandók tovább, egységes egészként kezelendők, a hozzájuk tartozó fogalommal együtt.
Pl.:

(0:894.511-31)	magyar regény formájában
(02.053.2)	gyermekkönyv

Etnikai alosztás Hivatkozó, ismétlődő mező
A **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetben szereplő – egy vagy több – etnikai alosztás adataira kell hivatkozni.
Pl.:

(=1.210.7)	szigetlakók
(=20)	angolok

Nyelvi alosztás Hivatkozó, ismétlődő mező.
A **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetben szereplő – egy vagy több – nyelvi alosztás adataira kell hivatkozni.
Pl.: =40 francia nyelvű
Kronológiai alosztás Hivatkozó, ismétlődő mező.
Az **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetben szereplő – egy vagy több – kronológiai alosztás adataira kell hivatkozni, ha az alosztás nem konkrét időszakot jelez, hanem a hivatalos ETO táblázatokban szereplő kódolt időmeghatározást tartalmaz (pl.: „322" – nyár).
Tárgyidő Szöveges, ismétlődő mező.
Az **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetben szereplő – egy vagy több – kronológiai alosztás adatait kell rögzíteni, ha az konkrét időpontot, vagy időszakot jelez és nem a hivatalos ETO táblázatokban szereplő kódolt időmeghatározást tartalmaz.
Az időpontokat évszámok, illetve dátum formájában kell közölni.
Az adatokat az alosztás megkülönböztető jelével együtt, önálló ismétlődésként kell megadni.
Az időszámítás előtti időmeghatározásokat az ETO jelzetelési technikájának megfelelően mínusz (-) jellel kell jelölni.
Az ie. 1000 és isz. 1000. év közé eső évek esetében az évszámot vezető nullákkal négyjegyűre kell kiegészíteni.
A dátumok esetében a hónapokat, illetve napokat kétjegyű arab számmal kell meghatározni.
Konkrét időtartam közlésénél a kezdő és záró időpontot dőlt vonallal „/" kell elválasztani. Ha az időtartam nyitott, akkor a hiányzó időpontot három ponttal „..." kell helyettesíteni.
Nagyobb időszakokat (nyolcvanas évek, 3. század stb.) az időszak közös számjegyeivel kell megadni.

Pl.:
"1995"
"1965/1967"
"-25"
"0472"
"19561023/19561204"
".../1492"

Az időtartamok kezdő és záró értékét az intervallumos kulcskiemelés elválasztó jelével (CTRL/ALT/SHIFT/.), valamint a lépésköz (CTRL/ALT/SHIFT/;) megadásával is lehet rögzíteni.

A Gergely naptártól eltérő időszámítás időpontjait, időtartamait célszerű átszámítva rögzíteni ezen a helyen.
Pl.:

„68(37)189"	„-0190"
A római időszámítás 189. évében.	Ie. 190-ben.

Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.
Név alosztás Hivatkozó, ismétlődő mező.
Az Jelzet mezőben megadott ETO jelzetben szereplő – egy vagy több – név szerinti alosztás adatainak megfelelő alkotó, testület, földrajz, rendezvény, mű tételekre kell hivatkozni függetlenül attól, hogy a név más alosztás részeként is előfordul.
Pl.:

Jelzet mezőben:	Hivatkozás a **műre**:
681.3.06Windows 3.1	Windows 3.1

Az alkotókra a **Beszúrás**, a **testületekre**, **földrajzi** nevekre, **rendezvényekre** és **művekre Más beszúrás** segítségével kell hivatkozni.
Név alosztás (szöveg) Szöveges, ismétlődő mező.
Azon név szerinti alosztások rögzítésére szolgál, amelyekre a Név alosztás hivatkozó mezőben nem lehet hivatkozni.
Pl.:

Jelzet mezőben:	**Név alosztás (szöveg)** mezőben:
39(=945.11)(498.3)csángók	csángók

Technikai okokból ugyancsak ebben a mezőben szerepelnek a névalosztások, ha a **Jelzet** mezőben megadott ETO jelzetet a program automatikusan bontja elemekre. Ezeket az alosztásokat a rögzítőnek kell a **Névalosztás** hivatkozó mezőbe átemelnie.
ETO Megjegyzés Szöveges, ismétlődő mező.
Az **ETO** almezős szerkezetben tárolt adatokkal, az adatok osztályozás során történő alkalmazásával kapcsolatos megjegyzések rögzíthetők.

Deszkriptor

A tárgyi kivetítésnek megfelelő alkotó, testület, rendezvény, mű, ill. földrajz tételekre lehet hivatkozni. De! Itt lehetne a könyvet tartalmilag jellemző tárgyszavakat „Tezaurusz" adatállományban tárolni. Az egyre bonyolultabb állomány megkívánta, hogy további lehetőségeket is teremtsenek a fejlesztők a tartalmi feltárás mind teljesebb tételére. Ma már lehetőség van arra, hogy külön zenei és helyismereti tárgyszavakat alkossunk és alkalmazzunk.

Tárgyidő

A dokumentum tartalmára vonatkozó időmeghatározást lehet évszám, dátum vagy időtartam formájában megadni. Elsősorban történeti tárgyalásmódú könyvek esetében van létjogosultsága.

Segédállományok

A TextLib azokat az adatokat, amelyek a könyvtári dokumentáció formai és tartalmi feldolgozása során többször felhasználhatóak, elkülönülő adatállományokban kezeli.
A besorolási adatok – személyek, testületek, rendezvények és földrajzi helyek nevei, valamint a sorozatok és a művek adatai – típusonként kerültek egy-egy állományba. Külön állományt képeznek a szerzeményezés szempontjából jelentős, de nem egységesített besorolási adatként kezelt cégek adatai és a könyvtári állomány kezelése, valamint az olvasószolgálati modul működéséhez szükséges raktár, állomány, dokuementum-osztály tételek.
A segédállományokban tárolt egységesített besorolási adatok kezelése az érvényes magyar könyvtári szabványok alkalmazásával történik.

Alkotó

Az **alkotó** adatállományba kerülnek a formai és tartalmi feltárásban használt személyek adatait tartalmazó tételek. Mind az egységesített névalakot, mind pedig a személyek névváltozatait külön-külön tételben tároljuk. Az egységesített nevek, a névhez tartozó egyéb névelemekkel és kiegészítő adatokkal egészülnek ki.
Nem készül **alkotó** tétel

- a személyek önálló vezetéknevére;
- az iniciáléval megadott keresztneveket tartalmazó névformákra;
- a külföldi személyek esetében a természetes sorrendű névalakra;
- a ragozott, becézett névalakokra.

Neve

Szöveges, kötelező mező. A személy egységesített nevét, vagy névváltozatát kell rögzíteni, a rendszónak minősülő családnév, vezetéknév, felvett név stb. és az egyéni nevek megadásával.

Pl.:
Fraknói Vilmos
Pattantyus á. Géza
Takács Marianna, H.
Harasztiné Takács Marianna

Idegen eredetű nevek esetében az egyéni és atyai nevet hátravetett elemként kell megadni. Kivételt képeznek a japán nevek, ahol a névelemek sorrendje megegyezik a magyar névformával.

Pl.:
Kant, Immanuel
Mark Twain
Abe Kobo

Névkiegészítő

Szöveges, ismétlődő mező. A névkiegészítő adatok közül az egyéni névhasználatnak megfelelő megkülönböztető - rokonsági - adatokat rögzíthetjük.
Pl.: id., ifj., illetve ezek idegen nyelvű megfelelői: fils stb.

Évek

Szöveges, ismétlődő mező. A névkiegészítő adatok közül a személy születési és/vagy halálozási évét illetve tevékenységének időszakát lehet megadni.
Időtartam megadása esetén a kezdő és záró értéket kötőjellel elválasztva adjuk meg. Csak születési dátum rögzítésénél a kötőjelet mellőzzük.
Pl.:

Az egységesített név:	A rögzített adat:
Bálint (15. sz. ; festő)	15. sz.
Arany János (1817-1882)	1817-1882

Méltóság

Szöveges, ismétlődő mező. Uralkodók, egyházi méltóságok, bibliai személyek nevének a méltóságra utaló névkiegészítő adatát lehet megadni.

Pl.:
Magyarország:király
ellenpápa
püspök
próféta
dalai láma

Foglalkozás

Szöveges, ismétlődő mező. A személy azonosítására alkalmas névkiegészítő adatok közül a személy tevékenységi területét lehet megadni.·
Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Működési terület

Szöveges, ismétlődő mező. A névkiegészítő adatok közül a személy nevének részévé nem vált, származási illetve működési hely nevét adjuk meg.
Pl.:

Az egységesített név:	A rögzített adat:
Zìnôn (eleai)	eleai
Zìnôn (kítiôni)	kítiôni

Sorszám

Szöveges mező. Uralkodók, egyházi személyek római számmal jelölt sorszámát kell rögzíteni.

Egyéb névelem

Szöveges, ismétlődő mező. A névhez tartozó, egyéb névelemnek minősülő adatok közül ide rögzítjük az állandósult mellékneveket, asszonynevek esetében az asszonynévre utaló megszólító címet, öröklött címet, nevet.
Pl.:

Az egységesített név:	A rögzített adat:
Kálmán (Magyarország: király), I., Könyves	Könyves

Kanonizált
Választó mező. A kanonizált személyek kanonizációban kapott címét kell megadni.
Lehetséges értékei:
Szent
Boldog

Egységesített név
Hivatkozó mező. A **Neve** mezőben megadott személy egységesített nevét tartalmazó **Alkotó** tételre kell hivatkozni, ha a tétel a személy névváltozatára készül.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel **Névváltozatok** mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Névváltozatok
Hivatkozó, ismétlődő mező. A **Neve** mezőben megadott személy névváltozatait tartalmazó **Alkotó** tételekre kell hivatkozni, ha a tétel a személy egységesített nevére készül és a rendszerben e személy más névalakjait is nyilvántartjuk..
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel **4.1.10. Egységesített név** mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Rendszer megj[egyzés]
Szöveges, ismétlődő mező. Technikai célt szolgáló információk rögzítésére szolgál. Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Testület
A Testület adatállományba rögzítjük a formai és tartalmi feltárásban használt állandó testületek adatait tartalmazó tételeket a Testület adatlapon.
Az ideiglenes testületek - konferenciák, rendezvények - adatait a rendezvény tétel tartalmazza.
Mind az egységesített névalakot, mind pedig a névváltozatokat külön tételben tároljuk. A testület egységesített nevét az MSZ 3440/3-83 "A bibliográfiai besorolás adatai. Testületek nevei" című szabvány alapján kell megállapítani. Az egységesített nevet, a névhez tartozó egyéb névelemet, kiegészítő adatokat egy tételben kell rögzíteni. A névváltozatok tételeiben a névkiegészítő adatokat általában nem rögzítjük. Az alá-fölérendeltségi viszonyban álló testületek adatait külön tételben rögzítjük. Névváltozatként lehet leírni az egységesített névként nem minősített közkeletű nevet, rövidített nevet, ezeknek különböző nyelvű változatait. A különböző - kis és nagybetűs - írásmóddal írt névformák nem tekintendők önálló névváltozatnak, az adatállományba csak az egyik változatot rögzítjük. A megváltozott nevű testületek névformáit önálló tételként kezeljük.

Neve
Szöveges, kötelező mező. A testület egységesített nevének rendszó részét vagy névváltozatát kell rögzíteni.
Pl.:

Az egységesített név:	A rögzített adat:
Magyar Testnevelési Egyetem (Budapest)	Magyar Testnevelési Egyetem
Magyar Tudományos Akadémia (Budapest) Irodalomtudományi Intézet	Irodalomtudományi Intézet
Magyar Vöröskereszt (Budapest) (egyesület)	Magyar Vöröskereszt

Az alá-fölérendeltségi viszonyban álló alárendelt testület nevének rögzítésekor a fölérendelt testület tételére hivatkozni kell a Fölérendeltje mezőben, ha az alárendelt testület neve nem minősíthető önálló testületi névnek.
Az önállónak nem minősülő alárendelt testület nevét a fölérendelt testület nevével együtt kell rögzíteni. A főtestület nevét az alárendelt testület neve elé, ". " -zel (pont szóközzel) lezárva a megjelenítési nyitó és záró jelek közé kell rögzíteni.

Ha a testületi név egy államhatalmi vagy államigazgatási szerv neve, a működési terület földrajz tételére hivatkozni kell a Működési terület mezőben. Az államhatalmi vagy államigazgatási szerv nevét a működési terület megnevezésével együtt kell rögzíteni. A működési terület nevét az államigazgatási vagy államhatalmi szerv neve elé, ". "-zel (pont szóközzel) lezárva, a megjelenítési nyitó és záró jelek közé kell rögzíteni.

Ez a fajta rögzítési mód - a hivatkozott adat megismétlése - ideiglenes. Addig van rá szükség amíg a TextLib rendszer újabb verziója nem oldja meg, hogy több adatból (pl. fölérendelt testület neve és alárendelt testület neve) készítsen keresőadatot. Adatrögzítést támogató technika: keresőelemek listájából adatátemelés.

Műk[ödési] ter[ület]
Hivatkozó mező. Az államhatalmi vagy államigazgatási szerv működési területének egységesített földrajzi nevét tartalmazó földrajz tételre kell hivatkozni.
Pl.:

Az egységesített név:	A hivatkozott tétel:
Békés (megye). Bíróság	Békés (megye)

Székhelye
Hivatkozó, ismétlődő mező. A testület egységesített nevének kiegészítő adataként a testület székhelyének, működési területének egységesített nevét tartalmazó földrajz tételre kell hivatkozni, ha székhely neve nem része a testületi névnek.
Alárendelt testület esetében csak akkor kell megadni az adatot, ha a testület székhelye különbözik a közvetlenül fölérendelt testület székhelyétől.
Pl.:

Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest)	Budapest
Labour Party (Nagy-Britannia)	Nagy-Britannia

Típus
Szöveges mező. A testület típusát lehet megadni a bibliográfia nyelvén, ha a testület hivatalos neve személynév, földrajzi név, vagy a testületi jellegre nem utaló kifejezés.
Pl.:

Az egységesített név:	A rögzített adat:
Magyar Vöröskereszt (egyesület)	egyesület

Alárendelt testület esetében csak akkor kell megadni az adatot, ha az alárendelt testület típusa különbözik a főtestület típusától.
Sorszám
Szöveges mező. A kiegészítő adatok közül a testület sorszámát lehet megadni, ha a testület nevében nem szerepel erre vonatkozó utalás.
A sorszámot mindig arab számmal kell rögzíteni.
Pl.:

Az egységesített név:	A rögzített adat:
Budapesti ügyvédi Munkaközösség (2.)	2.

Fennállás
Szöveges mező. A kiegészítő adatok közül a testület megalakulásának és/vagy megszűnésének időpontját lehet megadni, ha az azonosíthatóság ezt szükségessé teszi.
Pl.:

Az egységesített név:	A rögzített adat:
Magyar Radikális Párt (1945-1948)	1945-1948
Magyar Radikális Párt (1956)	1956
Magyar Radikális Párt (1989-)	1989-

Egységesített név
Hivatkozó mező. A Neve mezőben megadott testület egységesített nevét tartalmazó testület tételre kell hivatkozni, ha a tétel a testület névváltozatára készül.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Névváltozatok mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.
Névváltozatok
Hivatkozó, ismétlődő mező. A Neve mezőben megadott testület névváltozatait tartalmazó tételekre kell hivatkozni, ha a tétel a testület egységesített nevére készül és a rendszerben e testület más névalakjait is nyilvántartjuk.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel. Egységesített név mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.
Elődje
Hivatkozó, ismétlődő mező. Ha egy megváltozott nevű testület egységesített nevét tartalmazza a tétel, akkor a testület névváltozás előtti egységesített nevét tartalmazó testület tételre kell hivatkozni.
Pl.:

A rögzítendő tétel:	Elődje:
Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem	Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (Budapest)

Ismétlődő adatként akkor hivatkozhatunk több előd testület egységesített nevére, ha a testület több korábban önálló testület egyesülése útján jött létre.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Utódja mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.
Utódja
Hivatkozó, ismétlődő mező. Ha egy megváltozott nevű testület egységesített nevét tartalmazza a tétel, akkor a testület névváltozás utáni egységesített nevét tartalmazó testület tételre kell hivatkozni.
Pl.:

A rögzítendő tétel:	Utódja:
Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (Budapest)	Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem

Ismétlődő adatként akkor hivatkozhatunk több utód testület egységesített nevét tartalmazó tételre, ha a testület több önálló testületre bomlott.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Elődje mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.
Tisztségviselő
Hivatkozó mező. Amennyiben a testület neve a tisztségviselője által betöltött funkció, akkor a tisztséget betöltő személy egységesített nevét tartalmazó alkotó tételre kell hivatkozni.
Pl.:

Az egységesített név:	A hivatkozott tétel:
Magyarország. Elnök (Göncz árpád)	Göncz árpád

Tagjai
Almezős szerkezet. A testület tagjainak nevét adhatjuk meg a testületben betöltött funkcióval együtt.
Jellemzően a hangfelvételek leírásához szükséges adat, az előadó együttesek tagjainak nevét és funkcióját lehet megadni.
Az almezős szerkezetbe a Köözreműködő adatlap kitöltésével vihetünk be adatokat.

Országa
Hivatkozó, ismétlődő mező. A testület működési területének - országának - két karakteres latin betűs kódját tartalmazó földrajz tételre kell hivatkozni.
A szabványok és szabadalmak esetében a bejelentő, illetve a jogosult testületek nevének meghatározásánál kell alkalmazni.

Fölérendeltje
Hivatkozó, feltételesen kötelező mező. Ha a tétel egy alárendelt testület egységesített nevét tartalmazza, akkor fölérendelt testületének egységesített nevét tartalmazó tételre kell hivatkozni.
Többszörös alá-fölérendeltségi viszonyban álló testületek neveinek rögzítése során, az azonosítási hierarchiában közvetlen főtestület nevét tartalmazó tételre hivatkozunk.
Pl.:

A testület neve:	A hivatkozott tétel:
Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest). Bölcsészettudományi Kar. Filozófia Tanszék	Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest)
Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest). Bölcsészettudományi Kar.	Bölcsészettudományi Kar

Rendszer megjegyzés
Szöveges, ismétlődő mező. Technikai célt szolgáló információk rögzítésére szolgál.
Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Rendezvény
Az ideiglenes testületek - konferenciák, rendezvények - adatait a Rendezvény adatállományba rögzíthetjük a Rendezvény adatlapon. Használatának általános szabályai megegyeznek a testület tételek használatára vonatkozó szabályokkal.

Neve
Szöveges, kötelező mező. A rendezvény egységesített nevét vagy névváltozatát kell rögzíteni.
Rögzítési szabályai megegyeznek a testület tétel Neve mezőjében leírt szabályokkal.
Helyszíne
Hivatkozó, ismétlődő mező. A rendezvény lebonyolításának színhelyének egységesített nevét tartalmazó földrajz tételre kell hivatkozni.
Rögzítési szabályai megegyeznek a testület tétel Székhelye mezőjében leírtakkal.
Típus
Szöveges mező. A rendezvény típusát lehet megadni, ha az információra utaló szó nem szerepel a rendezvény nevében.
Rögzítési szabályai megegyeznek a testület tétel Típus mezőjében leírtakkal.
Egységesített neve
Hivatkozó mező. A rendezvény egységesített nevére kell hivatkozni, ha a tétel a rendezvény névváltozatára készül.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Névváltozatok mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.
Névváltozatok
Hivatkozó, ismétlődő mező. A rendezvény névváltozataira kell hivatkozni, ha a tétel a rendezvény egységesített nevére készül és a rendszerben e rendezvény más névalakjait is nyilvántartjuk.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Egységesített neve mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.
Időszak
Szöveges, ismétlődő mező. A rendezvény lebonyolításának időpontját, időtartamát kell megadni.
Alárendelt rendezvény esetében csak akkor kell megadni az adatot, ha annak időpontja, időtartama különbözik a főrendezvény időszak adatától.
Adatrögzítést támogató technika: történet.
Sorszám
Szöveges, ismétlődő mező. A rendezvény nevének kiegészítő adataként a rendezvény sorszámát arab számmal lehet megadni.
Ha az alárendelt rendezvény neve sorszámot tartalmaz (pl. 3. szekció), akkor azt nem itt, hanem a név részeként kell megadni.
Alárendelt rendezvény esetében csak akkor kell megadni az adatot, ha annak sorszáma különbözik a fölérendelt rendezvény sorszámától.
A sorszámot jelölő "." -ot (pontot) az adat részeként rögzíteni kell.
Rendező
Hivatkozó, ismétlődő mező. A rendezvényt rendező testület(ek) vagy személy(ek) nevét tartalmazó testület vagy alkotó tételekre lehet hivatkozni.
Alárendelt rendezvény esetében csak akkor kell megadni az adatot, ha annak rendezője különbözik a fölérendelt rendezvény rendezőjétől.
A rendező testületre Beszúrással, az alkotóra Más beszúrással lehet hivatkozni.
Tagjai
Almezős szerkezet. A rendezvényen résztvevő személy(ek) - alkotó(k) - nevét a rendezvénnyel kapcsolatban betöltött funkcióval együtt lehet megadni.
Az almezős szerkezetbe a Közreműködő adatlap kitöltésével vihetünk be adatokat.

Fölérendeltje
Hivatkozó, feltételesen kötelező mező. Ha a tétel alárendelt rendezvény adatait tartalmazza, akkor az azonosítási hierarchiában közvetlenül fölérendelt rendezvény vagy testület tételre kell hivatkozni.
A rendezvény tételre beszúrással, a testület tételre más beszúrással lehet hivatkozni.
Pl.:

Az egységesített besorolási adat:	A hivatkozott adat:
Kertészeti Gépesítési Kongresszus (5.) (1976) (Budapest). "Zöldségtermesztés gépesítése" szekció	Kertészeti Gépesítési Kongresszus (5.) (1976) (Budapest)

Rendszer megjegyzés
Szöveges, ismétlődő mező. Technikai célt szolgáló információk rögzítésére szolgál. Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Földrajz
A Földrajz adatállományba rögzítjük a rendszer által kezelt földrajzi helyek névadatait tartalmazó tételeket a Földrajz adatlapon. Külön tétel készül mind az egységesített névalakokról, mind azok névváltozatairól. A földrajzi hely egységesített nevét az MSZ 3440/5-79 "A bibliográfiai besorolás adatai. Földrajzi nevek" című szabvány alapján kell megállapítani. A kiegészítő adatokat az egységesített nevet tartalmazó tételben kell, a névváltozatokat tartalmazó tételekben - az azonosíthatóság érdekében szükség szerint - lehet rögzíteni. Névváltozatként a földrajzi hely megnevezésének más nyelvű változatai, rövidítései és közszájon forgó változatai, valamint az összetett földrajzi nevek hátravetett alakjai adhatók meg.

Megnevezés
Szöveges, kötelező mező. A földrajzi terület nevét kell megadni.
A hátravetve közölt névalakok teljes egészükben rögzítendők.
Pl.:

Az egységesített földrajzi név:	Névváltozatok
Vysoké Tatry	Magas-Tátra
	Tátra, Magas
	Tatry, Vysoké

Ha a földrajzi név egy nagyobb földrajzi vagy közigazgatási egység része, a nagyobb egység nevét tartalmazó földrajz tételre kell a Befoglaló mezőben hivatkozni, ha az azonosíthatóság ezt szükségessé teszi. A földrajzi nevet a nagyobb földrajzi vagy közigazgatási egység nevével együtt kell rögzíteni. A nagyobb földrajzi egység nevét a földrajzi név után a megjelenítési nyitó és záró jelek közé kell rögzíteni. Ezeken belül a nagyobb egység nevét "(...)" kerek zárójelben egy megelőző szóközzel együtt kell megadni.

Ez a fajta rögzítési mód - a hivatkozott adat megismétlése - ideiglenes. Addig van rá szükség amíg a TextLib rendszer újabb verziója nem oldja meg, hogy több adatból (nagyobb és kisebb területi egység neve) készítsen keresőadatot.
Adatrögzítést támogató technika: keresőelemek listájából adatátemelés.

Típus

Szöveges mező. A földrajzi hely típusának, ország esetében az államforma típusának megnevezését rögzíthetjük, ha az egyértelmű azonosításhoz szükséges. Pl.:

A földrajzi név:	A rögzített adat:
Csongrád (város)	város
Csongrád (megye)	megye
Paraguay (ország)	ország
Paraguay (folyó)	folyó
Franciaország (királyság)	királyság
Franciaország (I. császárság)	I. császárság
Franciaország (II. császárság)	II. császárság

Egységesített név

Hivatkozó mező. A földrajzi hely egységesített nevét tartalmazó földrajz tételre kell hivatkozni, ha a tétel a földrajzi hely névváltozatára készül.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Névváltozatai mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Névváltozatai

Hivatkozó, ismétlődő mező. A földrajzi hely névváltozatait tartalmazó földrajz tételekre kell hivatkozni, ha a tétel a földrajzi hely egységesített nevére készül és a rendszerben a földrajzi hely más névalakjait is nyilvántartjuk.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Egységesített név mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Befoglaló

Hivatkozó mező. A földrajzi név kiegészítő adataként a nagyobb földrajzi vagy közigazgatási egység nevét tartalmazó tételre hivatkozhatunk, ha az egyértelmű azonosíthatóság ezt szükségessé teszi.

A hivatkozás szükségképpen az egységesített névalakra, illetve a megfelelő névváltozatra történhet.
Pl.:

A földrajzi név és a kiegészítő adat:	A hivatkozott tétel:
Rio Verde (Mexikó)	Mexikó
Esők Tengere (Hold)	Hold
Mare Imbrium (Hold)	Hold

A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Része mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Részei

Hivatkozó, ismétlődő mező. A földrajzi terület kisebb földrajzi vagy közigazgatási egységeinek nevét tartalmazó tételre hivatkozhatunk.
A hivatkozás szükségképpen az egységesített névalakra, illetve a megfelelő névváltozatra történhet.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Befogalaló mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Elődje

Hivatkozó, ismétlődő mező. A megváltozott nevű földrajzi terület előző egységesített nevét adjuk meg.
Akkor, hivatkozhatunk a Földrajz adatállományban szereplő előző megnevezésre, ha a tétel a földrajzi hely egységesített nevére készül.
Minden esetben a földrajzi hely adott megnevezését időben közvetlenül megelőző egységesített földrajzi névre kell hivatkozni
Pl.:

A rögzítendő tétel:	Előbb:
Leningrád	Szentpétervár
Budapest	Buda
	óbuda
	Pest

Ismétlődő adatként akkor hivatkozhatunk több előző földrajzi névre, ha a földrajzi terület korábban több önálló földrajzi vagy közigazgatási egység egyesülése útján jött létre.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel. Utódja mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Utódja

Hivatkozó, ismétlődő mező. A megváltozott nevű földrajzi terület utóbbi egységesített nevét tartalmazó tételre hivatkozhatunk.
Akkor hivatkozhatunk a Földrajz adatállományban szereplő utóbbi földrajzi nevet tartalmazó tételre, ha a tétel a földrajzi hely egységesített nevére készül.
Minden esetben az adott földrajzi hely megnevezését időben közvetlenül követő egységesített földrajzi nevet tartalmazó tételre kell hivatkozni
Pl.:

A rögzítendő tétel:	Hivatkozott tétel:
Leningrád	Szentpétervár
Buda	Budapest
óbuda	Budapest
Pest	Budapest

Ismétlődő adatként akkor hivatkozhatunk több utóbbi földrajzi megnevezésre, ha a földrajzi hely több önálló földrajzi vagy közigazgatási egységre bomlott.
A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Elődje mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Érvényes

Szöveges mező. A Neve mezőben rögzített földrajzi név érvényességének idejét adhatjuk meg.
Az érvényesség idejét kezdő és záró évszámmal, le nem zárt időtartamot a kezdő évszámmal és nyitó kötőjel megadásával rögzíthetjük.
A bizonytalan időmeghatározást évszám és szöveg megadásával rögzíthetjük.
Pl.:

A rögzítendő tétel:	
Osztrák-magyar Monarchia	1867-1918
Sopron (vármegye)	1945 előtt

Rendszer megjegyzés

Szöveges, ismétlődő mező. Technikai célt szolgáló információk rögzítésére szolgál.
Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Sorozat

A Sorozat adatállományba rögzítjük a rendszer által kezelt sorozatok adatait tartalmazó tételeket a Sorozat adatlapon. Ha a sorozat alsorozatot tartalmaz, külön tétel készül az alsorozatról és külön a fősorozatról.

Főcím

Szöveges mező. A sorozat vagy alsorozat címét rögzítjük ide, ha a sorozatnak nincs párhuzamos címe.

Abban az esetben, ha az (al)sorozat párhuzamos cím(ek)kel rendelkezik, minden egyes címadatot a párhuzamos címadatok almezős szerkezetben kell leírni. Ilyenkor a Főcím mező üresen marad.
Ha a tétel egy alsorozatra készül, a alsorozat címét az fősorozat címével együtt kell rögzíteni. A fősorozat címét az alsorozat címe elé, ". " (pont szóközzel) lezárva a megjelenítési nyitó és záró jelek közé kell rögzíteni.

Ez a fajta rögzítési mód - a hivatkozott adat megismétlése - ideiglenes. Addig van rá szükség amíg a TextLib rendszer újabb verziója nem oldja meg, hogy több adatból (fősorozat és alsorozat címe) készítsen keresőadatot.
Adatrögzítést támogató technika: keresőelemek listájából adatátemelés.

Alcím, egyéb címadat

Szöveges, ismétlődő mező. Itt rögzítjük a párhuzamos címmel nem rendelkező (al)sorozat alcímeit és egyéb címadatait, valamint a párhuzamos címmel rendelkező (al)sorozat alcímeit és egyéb címadatait, ha azok csak egy nyelven szerepelnek.
Párhuzamos címekkel rendelkező (al)sorozat esetén, ha az alcímek és egyéb címadatok több nyelven is szerepelnek, az egyes nyelvekhez tartozó alcímet és címadatokat a Párhuzamos címadatok almezős szerkezetben kell közölni.
Javasoljuk - a Magyar Nemzeti Bibliográfia gyakorlatának megfelelően - minden alcím és egyéb címadat közlésénél a kis kezdőbetű alkalmazását, kivéve, ha ez ellentétes a nyelvtani szabályokkal.

Párh[uzamos] címadatok:

Feltételesen kötelező almezős szerkezet. Csak abban az esetben rögzíthető ide adat, ha az (al)sorozat párhuzamos címekkel rendelkezik. Használata esetén a Főcím mezőt üresen kell hagyni.
Az almezős szerkezet adatlapját nyelvenként külön-külön kell kitölteni.
A főcím nyelvével azonos nyelvű adatok közlendők az almezős szerkezet első előfordulásaként.
Ha a sorozat főcíme egy alsorozati cím, a fősorozat címét az alsorozat címével együtt kell rögzíteni az almezős szerkezet első előfordulásának Cím mezőjében. A fősorozat címét az alsorozat címe elé, ". " (pont szóközzel) lezárva a megjelenítési nyitó és záró jelek közé kell rögzíteni.
Az adatrögzítés szabályai megegyeznek a Főcím, Párh[uzamos] címadatok almezős szerkezetnél leírtakkal.
Ez a fajta rögzítési mód - a hivatkozott adat megismétlése - ideiglenes. Addig van rá szükség amíg a TextLib rendszer újabb verziója nem oldja meg, hogy több adatból (fősorozat és alsorozat címe) készítsen keresőadatot.

Szerzőségi közlés

Szöveges, ismétlődő mező. Itt rögzítjük a párhuzamos címmel nem rendelkező (al)sorozat szerzőségi közléseit, valamint a párhuzamos címmel rendelkező (al)sorozat szerzőségi közléseit, ha azok csak egy nyelven szerepelnek.
Az adatrögzítési szabályai megegyeznek a Szerz[őségi] közlés mezőnél leírtakkal.

Közreműködő

Almezős szerkezet. Az (al)sorozat közreműködői adatait kell megadni a visszakeresés biztosítása érdekében.

ISSN

Szöveges mező. A sorozat ISSN számát rögzítjük itt.
Az ISSN rövidítést nem rögzítjük csak a számokat, a tagolást "-" (kötőjellel) kell megadni.

Ha az ellenőrző szám (utolsó pozíció) értéke x, akkor nagy betűvel (X) kell megadni.
Hibás ISSN szám esetén a külső forrásból megállapított helyes ISSN számot kell rögzíteni, minden külön jelölés nélkül.
Adatrögzítést támogató technikák: történet, kereső elemek listájából adatátemelés.

ISBN:

Szöveges mező. A gyűjteményes kiadás ISBN számát rögzítjük itt.
Az ISBN rövidítést nem rögzítjük csak a számokat, a tagolást "-" (kötőjellel) kell megadni.
Ha az ellenőrző szám (utolsó pozíció) értéke x, akkor nagy betűvel (X) kell megadni.
Hibás ISBN szám esetén a külső forrásból megállapított helyes ISBN számot kell rögzíteni, minden külön jelölés nélkül.
Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Alsorozati jelzés

Szöveges mező. Ha a tétel egy alsorozat adatait tartalmazza, ide rögzítjük az alsorozat megkülönböztető jelzését.

Legközelebbi megjelenés

Szöveges, dátum típusú mező. A sorozat következő tagjának várható megjelenési dátuma adható meg.

Fősorozata

Feltételesen kötelező, hivatkozó mező. Ha a tétel egy alsorozat adatait tartalmazza, itt kell a fősorozat adatait tartalmazó tételre hivatkozni.

Alsorozata

Feltételesen kötelező, hivatkozó, ismétlődő mező. Ha a tétel egy fősorozat adatait tartalmazza, itt kell a rendszerben nyilvántartott alsorozatainak adatait tartalmazó tételekre hivatkozni.

Kreált cím

Szöveges mező. Az általános jellegű (pl. Tanulmányok) sorozatcímet helyettesítő címszerű adatot adhatunk meg. A sorozatcím fordítása szintén itt rögzíthető.
Adatrögzítést támogató technika: keresőelemek listájából adatátemelés.

Megjegyzés

Szöveges, ismétlődő mező. A sorozat egészére vonatkozó bibliográfiai megjegyzéseket rögzíthetjük itt.
A sorozat adott tagjával kapcsolatos megjegyzéseket a Megjegyzés mezőben lehet rögzíteni.
Adatrögzítést támogató technika: keresőelemek listájából adatátemelés.

Mű

A TextLib adatkezelésében sajátos szerepet tölt be a mű tétel. Műként kezelhető a rendszerben minden önálló szellemi termék, műalkotás - szak- és szépirodalmi alkotás, kép, film, zenemű, program stb. -, amely valamely információhordozón rögzített tetszőleges dokumentumtípusba tartozó kiadványként/kiadványban jelent meg. A mű logikai adategyüttese segítségével a könyvtár összefoghatja azokat a különböző dokumentumokat, amelyeket a használatban azonosnak kíván tekinteni (Például többféle hordozón, más kiadásban, eltérő közreműködőkkel stb. megjelent alkotások esetében).
Az egyes művek adatai a Mű adatok adatlapon rögzíthetők.
Pl.:
Shakespeare, William: Hamlet, dán királyfi
Shakespeare, William: Hamlet. Ford. Arany János.
Shakespeare, William: Hamlet. Ford. Mészöly Miklós.

Műként kell rögzíteni a tartalmi feldolgozás során a tárgyi melléktétel - róla szóló irodalom -, valamint az ETO jelzet névalosztásában szereplő valamely alkotásra vonatkozó adatok együttesét is.

Cím

Szöveges, kötelező mező. A mű címét kell rögzíteni.
A felhasználói igényeknek megfelelően lehet megadni az adatot. Javasoljuk - amennyiben ez lehetséges - az egyértelmű azonosíthatóság érdekében az egységesített cím használatát.
Pl.:

Az adat a dokumentumon:	A Cím mezőben:
Hamlet, dán királyfi	Hamlet, prince of Denmark
Hamlet, dán királyfi	Hamlet, dán királyfi
Hamlet	Hamlet, dán királyfi
újszövetségi Szentírás a Vulgata szerint	Biblia. újszövetség
Windows 3.1	Windows 3.1

Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Szerző

Hivatkozó, ismétlődő mező. Alkotók vagy testületek tételeire - mint a mű szerzőire - kell hivatkozni a visszakeresés biztosítása érdekében.
Adatrögzítési szabályai megegyeznek a 2.44. Szerzők mezőnél leírtakkal.

Közreműködők

Almezős szerkezet. A mű közreműködői adatait kell megadni a visszakeresés biztosítása érdekében.
Adatrögzítési szabályai megegyeznek a 2.45. Közreműködők almezős szerkezetnél leírtakkal.

Nyelv

Szöveges mező. A mű nyelvét lehet megadni.
Adatrögzítési szabályai megegyeznek a 2.36. Nyelv mezőnél leírtakkal.

Adatrögzítést támogató technika: keresőelemek listájából adatátemelés.

Műfaj

Szöveges mező. A mű műfaja adható meg. A mű keletkezési idejét lehet itt megadni.

Tárgyidő

Szöveges, ismétlődő mező. A mű tartalmára vonatkozó időmeghatározást lehet megadni.

Az adatrögzítés szabályai megegyeznek a 3.3. Tárgyidő mezőnél leírtakkal.

Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

ETO

Almezős szerkezet. Az Egyetemes Tizedes Osztályozás jelzetei rendelhetők a mű tételhez.

Deszkriptora

Hivatkozó, ismétlődő mező. A művet tartalmilag jellemző tárgyszavakat rendelhetjük a tételhez.

Megjegyzés

Szöveges, ismétlődő mező. A műre, a mű tételre vonatkozó megjegyzések rögzíthetők.

Rendszer megjegyzés

Szöveges, ismétlődő mező. Technikai célt szolgáló információk rögzítésére szolgál.

Egyetemes Tizedes Osztályozás

Az ETO adatállományban az ETO jelzet egyes elemeit tároljuk. Az állomány gyakorlatilag megfelel egy ETO táblázatnak, amelyet a tartalmi feldolgozás során a szükségleteknek megfelelő terjedelemben és mélységben alakíthatunk ki.

A tételek szerkezete lehetővé teszi, hogy az ETO rendszer hierarchikus szerkezeti láncát beépítsük a TextLib-be. Az ETO kódokban alkalmazott lépcsőzetes tízes számrendszerű felépítést az alá/fölérendeltségi hivatkozások tükrözik. Külön-külön, önálló hierarchikus struktúrában épülnek a főtáblázati számok, valamint a formai, földrajzi, etnikai és nyelvi általánosan közös alosztások. Az egyes ETO tételek közötti, a hierarchián kívüli kapcsolatokat a "lásd még" mellérendelő típusú utalásokkal teremthetjük meg.

Kód

Szöveges, kötelező mező. Az önálló jelzetelemnek tekintett ETO kódokat kell rögzíteni.

Ha a Megnevezés mező kitöltésre kerül, akkor az itt megadott kód alapján a dokumentumok a kereső űrlapon nem lesznek visszakereshetőek. Ez esetben a visszakeresést több lépcsőben kell elvégezni.
Az általánosan közös alosztások megkülönböztető jelölését az adat részeként kell rögzíteni.

Megnevezés

Szöveges, ismétlődő mező. A Kód mezőben megadott jelzetelem fogalmi megnevezését rögzíthetjük.
A TextLib e megnevezések alapján biztosítja az ETO segítségével feltárt dokumentumok visszakeresését.
Ha a mezőt nem töltjük ki, akkor az ETO segítségével feltárt dokumentumok a 4.7.1. Kód mezőben rögzített adat alapján lesznek visszakereshetőek.
Homonim fogalmak esetén javasoljuk az értelmezők, szerepjelölők alkalmazását.
Pl.:

francia nyelv (nyelvészet)	804.0
francia nyelv (tantárgy)	372.880.40
magyar regény (irodalomtudomány)	894.511-31
magyar regény (irodalmi műfaji forma)	(0:894.511-31)

A kód megnevezésére szolgáló szinonim fogalmakat ismétlődésként kell rögzíteni.

Megjegyzés

Szöveges, ismétlődő mező. Az ETO rendszer kialakítása során a tételben szereplő jelzetelemnek más jelzetelemekkel való kapcsolatairól tehető megjegyzés, amelynek az 1-es kulcskiemelés vezérlő jelek közé zárt részei alapján visszakereshető a tétel.
Több megjegyzés ismétlődésként rögzíthető.

Fölérendelt

Hivatkozó mező. A Kód mezőben megadott jelzetelemnek a hierarchiában közvetlenül fölötte álló jelzetelemet tartalmazó ETO tételére hivatkozhatunk.
Pl.:

A Kód mezőben		A hivatkozott tétel	
512	algebra	51	matematika
745	díszítőművészet	745/749	iparművészet
746	női kézimunka	745/749	iparművészet
747	lakásművészet	745/749	iparművészet
748	üvegművészet	745/749	iparművészet
749	művészi bútorzat	745/749	iparművészet
745/749	iparművészet	74	rajzművészet, iparművészet

Alárendelt

Hivatkozó, ismétlődő mező. A Kód mezőben megadott jelzetelemnek a hierarchiában közvetlenül alatta álló jelzetelemeket tartalmazó ETO tételeire hivatkozhatunk.
Pl.:

A Kód mezőben:		A hivatkozott tétel(ek):	
51	matematika	512	algebra
745/749	iparművészet	745	díszítőművészet
		746	női kézimunka
		747	lakásművészet
		748	üvegművészet
		749	művészi bútorzat
74	rajzművészet, iparművészet	745/749	iparművészet

Fölérendelt

Hivatkozó, ismétlődő mező. A Kód mezőben megadott jelzetelemmel a hierarchiáján kívül álló, kölcsönös kapcsolatban lévő jelzetelemeket tartalmazó ETO tételekre hivatkozhatunk.

Pl.:

A Kód mezőben:		A hivatkozott tétel(ek):	
7.041	emberábrázolás a művészetekben	73.041	emberábrázolás a szobrászatban
		75.041	emberábrázolás a festészetben
		76.041	emberábrázolás a grafikai művészetekben

Az ETO táblázatokban felsorolt kölcsönös mellérendelő utalások értelemszerűen alkalmazhatók.

Pl.:

A Kód mezőben:		A hivatkozott tétel(ek):	
930.25	Levéltártan (archivisztika). Levéltárak	003	írásrendszerek és írások. Jelek és szimbólumok. Kódok. Grafikus ábrázolások

A tétel tárolása után a hivatkozott tétel Lásd még mezőjében automatikusan létrejön a visszahivatkozás.

Lásd

Hivatkozó mező. A Kód mezőben megadott jelzetelemmel a hierarchiáján kívül álló, egyirányú kapcsolatban lévő jelzetelemeket tartalmazó ETO tételekre hivatkozhatunk.

Pl.:

A Kód mezőben:		A hivatkozott tétel:	
347.152	A polgári jogok gyakorlása és elvesztése általában	342.71	állampolgárság. Megszerzése, elvesztése

Konkordancia
Hivatkozó, ismétlődő mező. Az a jelzetelem, amelyre az ETO tétel készül e mező segítségével megfeleltethető a tezaurusz állomány adott deszkriptor tételeinek.
Rendszer megjegyzés
Szöveges, ismétlődő mező. Technikai célt szolgáló információk rögzítésére szolgál. Adatrögzítést támogató technikák: történet, keresőelemek listájából adatátemelés.

Tezaurusz
A Tezaurusz adatállományban az egyes tezauruszcikkeket tároljuk. Az adatállományba deszkriptor- és nemdeszkriptorcikkeket tükröző tételek rögzíthetők a Tezaurusz adatlapon. A személyek, testületek, földrajzi nevek, valamint művek deszkriptorként történő rögzítését a felesleges duplikált adattárolás elkerülése végett nem rögzítjük.

A deszkriptorcikket tartalmazó tételek a vezérdeszkriptort (kulcsszó) és szükség szerint a többi tezaurusztételre vonatkozó hivatkozást tartalmazzák. A TextLib rendszerben a tezauruszok két hierarchikus - alá/fölérendeltség, rész/egész - relációja, valamint egy - az igényeknek megfelelő - rokonsági reláció tükrözhető.
A nemdeszkriptorcikkek tételeinek csak a nemdeszkriptort (kulcsszó) és az őt helyettesítő deszkriptorra vonatkozó hivatkozást kell tartalmazniuk.
Kulcsszó
Szöveges, kötelező mező. Kulcsszóként a tezauruszcikk vezérelemét - egy deszkriptort vagy egy nemdeszkriptort - kell rögzíteni.
A kulcsszó jelentését pontosító értelmezőt és magyarázatot a kulcsszó részének kell tekinteni
Pl.: olvasászavar matematika (tantárgy)
Deszkriptor
Hivatkozó, feltételesen kötelező mező. Ha a Kulcsszó mező nemdeszkriptort tartalmaz, akkor az őt helyettesítő deszkriptort tartalmazó tételre kell hivatkozni.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A hivatkozott tétel:
dyslexia	olvasászavar

Nemdeszkriptor
Hivatkozó, ismétlődő mező. Ha a Kulcsszó mező deszkriptort tartalmaz, akkor az általa helyettesített nemdeszkriptorokat tartalmazó tételekre kell hivatkozni.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A hivatkozott tételek:
olvasászavar	dyslexia
	diszlexia
	alexia
	legaszténia

Fölérendelt
Hivatkozó mező. Ha a Kulcsszó mezőben egy alárendelt deszkriptor szerepel, akkor a fölérendelt deszkriptort tartalmazó tételre kell hivatkozni.
Ha a tétel Kulcsszó mezőjében nemdeszkriptor szerepel, a mezőt nem szabad használni.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A hivatkozott tétel:
érettségi vizsga	vizsga

Alárendel
Hivatkozó, ismétlődő mező. Ha a Kulcsszó mezőben egy fölérendelt deszkriptor szerepel, akkor az alárendelt deszkriptorokat tartalmazó tételekre kell hivatkozni.
Ha a tétel Kulcsszó mezőjében nemdeszkriptor szerepel, a mezőt nem szabad használni.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A hivatkozott tételek:
vizsga	elővizsga
	érettségi vizsga
	javítóvizsga

Mellérendelt
Hivatkozó, ismétlődő mező. Ha a Kulcsszó mezőben egy mellérendelt - rokonsági kapcsolatban álló - deszkriptor szerepel, akkor a mellérendelt deszkriptorokat tartalmazó tételekre kell hivatkozni.
Ha a tétel Kulcsszó mezőjében nemdeszkriptor szerepel, a mezőt nem szabad használni.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A hivatkozott tételek:
értékelés	ellenőrzés
	osztályozás
	teljesítménymérés

Befoglaló
Hivatkozó mező. Ha a Kulcsszó mezőben egy részfogalmat jelentő deszkriptor szerepel, akkor az egészfogalmat jelentő deszkriptort tartalmazó tételre kell hivatkozni.
Ha a tétel Kulcsszó mezőjében nemdeszkriptor szerepel, a mezőt nem szabad használni.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A hivatkozott tétel:
tanterem	iskolaépület

Része
Hivatkozó, ismétlődő mező. Ha a Kulcsszó mezőben egy egészfogalmat jelentő deszkriptor szerepel, akkor a részfogalmakat jelentő deszkriptorokat tartalmazó tételekre kell hivatkozni.
Ha a tétel Kulcsszó mezőjében nemdeszkriptor szerepel, a mezőt nem szabad használni.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A hivatkozott tételek:
iskolaépület	tanterem
	szertár
	tornaterem

Konkordancia
Hivatkozó, ismétlődő mező. Az a deszkriptor, amelyre a tezaurusz tétel készül e mező segítségével megfeleltethető az ETO állomány adott ETO elemeket tartalmazó tételeinek.
Megjegyzés
Szöveges, ismétlődő mező. A Kulcsszó mezőben szereplő deszkriptor vagy nemdeszkriptor használatával kapcsolatos megjegyzések tehetők.
Több megjegyzés ismétlődésként rögzíthető. Az áttekinthetőség és a használhatóság érdekében javasoljuk a különböző típusú megjegyzések - a tezaurusz sajátosságainak, a felhasználói igényeknek megfelelő - sorrendjét k övetkezetesen betartani.
Pl.:

A Kulcsszó mezőben:	A Megjegyzés mezőben:
direkt módszer	A tananyagot gyakorlatilag felépítő oktatással foglalkozó könyvek esetében alkalmazzuk.

Példányadatok

A könyvpéldányok adatainak rögzítése a TextLib rendszer jelenlegi verziójában két módon kezdeményezhető. Lehetséges az adott könyv kötet tétel Példány mezőjén keresztül, vagy közvetlenül a Bevitel menü Könyv/Példány menüpontjának kiválasztásával.

Mindkét esetben a Könyv példány adatlap kitöltését kell elvégeznünk.

Azonosító
Szöveges, kötelező mező.
A könyv példány egyedi azonosítóját - vonalkódot kell rögzíteni.
Leltári szám
Szöveges mező. A példány leltári azonosító számát rögzítjük, amely tetszőleges karaktersorozat formájában - szám, betű-szám kombinációja.
A TextLib rendszer sem jelenlegi, sem a későbbiekben elkészülő szerzeményezési,
Kötet
Hivatkozó, kötelező mező. A példány bibliográfiai adatait tartalmazó könyv kötet tételre kell hivatkozni.
Ha az adatlapot a Könyv kötet adatlapból kiindulva töltjük ki, akkor ez a mező nem használható.
Ár:
Szöveges, numerikus mező.

Szállító
Hivatkozó mező. Segédállományból beemelhető a cég rekordja.
Számlaszám
Szöveges mező.
Bekerült
Szöveges, dátum típusú mező. A példány állományba-vételének dátumát adjuk meg.
Kölcsönözhető
Választó mező. Kölcsönzési státuszt adjuk meg.
Lehetséges értékei:
igen
nem
Forrás
Választó mező. A beszerzés módjára vonatkozó információ.
Megjegyzés
Szöveges, ismétlődő mező. A példánnyal kapcsolatos bármilyen megjegyzés tehető.
Raktár
Hivatkozó mező. A példány állandó fizikai tárolási helyét tükröző raktár tételre kell hivatkozni.
Raktári jelzet
Szöveges mező. Abban az esetben szükséges a mező kitöltése, ha a példánynak egyedi raktári jelzete, száma van (pl. numerus currens raktári jelzetelési technika). A könyvtárarunk általában a szakcsoport-kód és Cutter-számból képzett raktári jelzetet a könyv kötet tétel tartalmazza.
Akt[uális] raktár
Hivatkozó mező. A példány aktuális tárolási helyét tükröző raktár tételre kell hivatkozni. Amennyiben a mezőt kitöltöttük, úgy értelemszerűen az Aktuális raktári jelzet mezőt is ki kell tölteni.
Akt[uális] r[aktári] jelzet
Szöveges, feltételesen kötelező mező. Ha az Aktuális raktár mezőt kitöltöttük, azt a raktári jelzetet kell megadni, ahol a példányt jelenleg tároljuk. Könyvtárunkban a raktári jelzetet a könyv kötet tartalmazza.
Állomány
Hivatkozó mező. A példány használatát jellemző paramétercsoportot tartalmazó állomány tétel rendelhető a példánytételhez. Ha nem adjuk meg, a példány használata a Könyvtár tételben megadott általános feltételrendszernek megfelelően történhet.
Csak meglévő állomány tételek rendelhetők a mezőhöz. új állomány tételt a rendszergazda tud létrehozni.
Dok[umentum] osztály
Hivatkozó mező. A példány használatát jellemző paramétercsoportot tartalmazó dokumentum osztály tétel rendelhető a példánytételhez. Ha nem adjuk meg, a példány használata a példányhoz rendelt állomány tételben tárolt paraméterrendszer, ha az sincs megadva, a könyvtár tételben megadott általános feltételrendszernek megfelelően lehetséges.
Csak meglévő dokumentum osztály tételek rendelhetők a mezőhöz. új dokumentum osztály tételt a rendszergazda tud létrehozni.

Státusz
Választó mező. A könyvtári állomány kezelésére vonatkozó információ.
Lehetséges értékei:
- Köttetendő
- Selejtezendő

Állapot
Szöveges mező. A példány fizikai állapotára vonatkozó részletes megjegyzés rögzíthető.
Pl.:
- Firkált
- Hiányzik a melléklet

Nem selejtezhető
Szöveges, dátum típusú mező. A könyvtári állomány kezelésére vonatkozó adat. A példány állományból történő kivonásának időbeli korlátozására vonatkozó információ adható meg (pl. a kötelespéldányok megőrzésének kötött határideje).

Selejtezve
Szöveges, dátum típusú mező. A példány selejtezésének dátuma adható meg.
A TextLib rendszerben a selejtezett példányok tételei nem törlődnek, hanem csak érvényüket vesztik. A selejtezés után a rendszer már nem meglévő példányként kezeli a tételt, tehát nem ajánlja fel használatra az Olvasószolgálati modul számára, illetve nem tekinti meglévőnek a fejlesztés alatt álló Szerzeményezési modul sem. A tételben tárolt információ - mint a hagyományos címleltárkönyvben - megmarad a selejtezésre vonatkozó információkkal együtt.

Selejtezés oka
Választó mező. A könyvtári állomány kezelésével kapcsolatos adat, a szokásos selejtezési okok adhatók meg.
Lehetséges értékei:
- elavult
- elhasználódott
- olvasó elvesztette
- elkallódott
- vis major
- duplum
- egyéb

Hozzáférési paraméterek
Almezős szerkezet. A példány használatára vonatkozó egyedi paraméterek adhatók meg.

Olvasói kategóriánként
Almezős szerkezet. A példány használatára vonatkozó egyedi paraméterek olvasói kategóriánként adhatók meg.
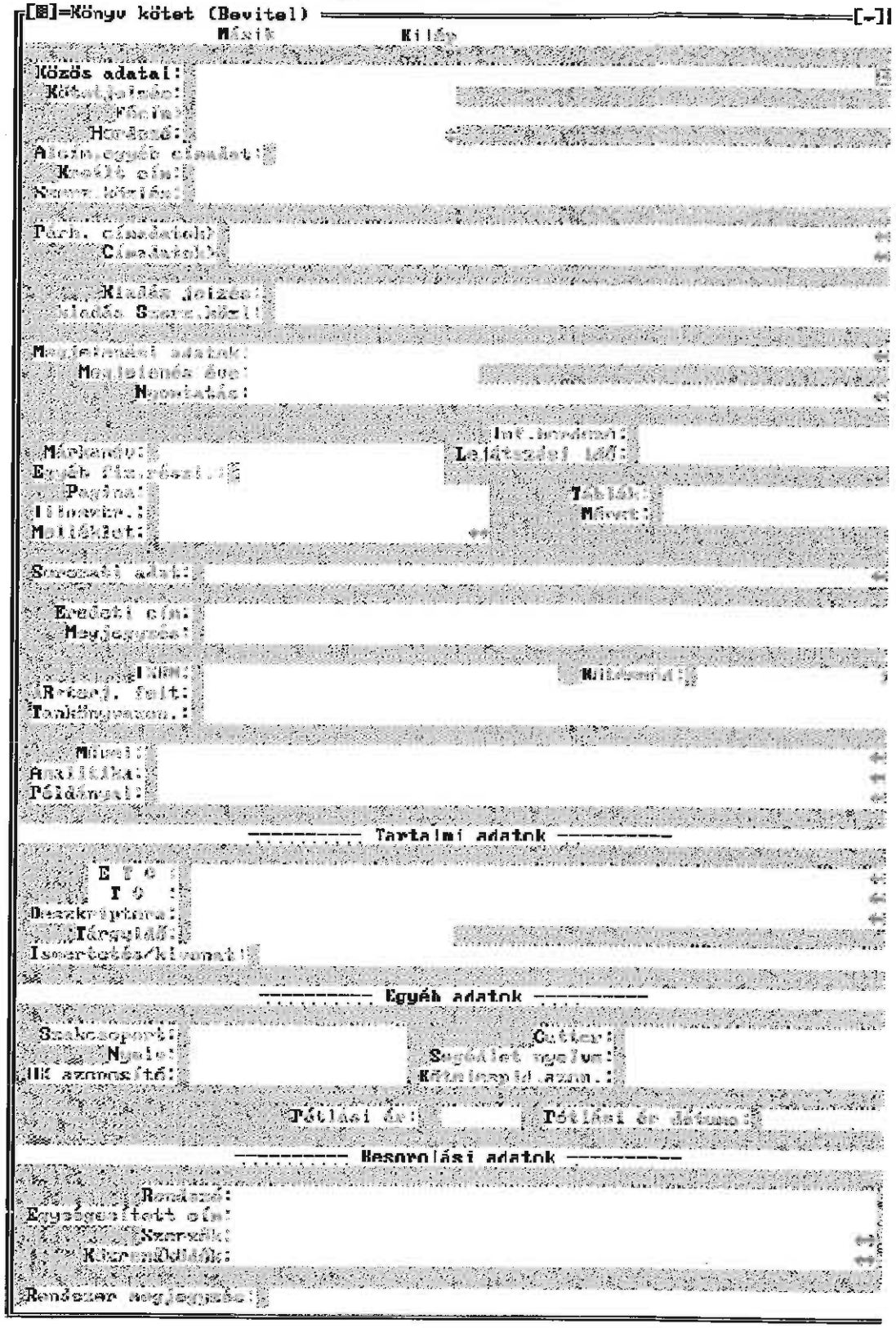
2. sz. melléklet